

Verlag besoek synode GKSA van 3 – 16 januari 2015

Reis, ontvangst en programma

Op uitnodiging van de Gereformeerde Kerk van Zuid-Afrika, mocht ik van 3 tot en met 16 januari een bezoek brengen aan de synode van de GKSA namens ons deputaatschap. Na een voorspoedige vlucht kwam ik zaterdagavond 3 januari aan in Johannesburg. Student theologie, Banie van der Walt, die de hele verblijfsperiode zich heeft ingezet voor de buitenlandse gasten, nam me mee naar een Guesthouse in Johannesburg.

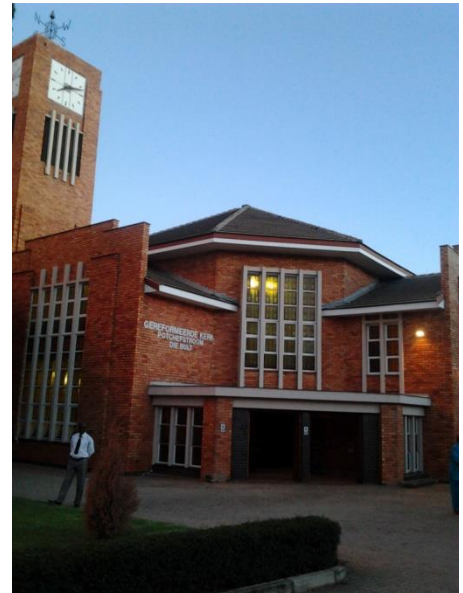

Zondagmorgen 4 januari vertrekken we (met Peter Borgdorff uit de Verenigde Staten en Kabongo Kalala Malebongo uit Kongo) naar het Bed and Breakfast in Potchefstroom.

We bezoeken zondagmorgen de GKSA-kerk de gekleurde gemeente

Promosa in Potchefstroom waar Rev. Risimati Synod, predikant is. Deze kerk heeft ongeveer 350 leden en zo'n 160 bezoeken wekelijks de diensten. Risimati leidt de dienst en Peter Borgdorff preekt over Jesaja 61:1-4. De dienst is hoofdzakelijk Engelstalig.

In de middag bezoeken we de dienst in Die Bult in Potchefstroom, de kerk waar ds. Fanie Coetzee en ds. Willem Steyn predikant zijn. In deze dienst gaat prof. Frits de Wet voor. Hij preekt over Mattheus 13, de gelijkenissen van de schat in de akker en de parel van grote waarde. Deze dienst is Afrikaanstalig waarbij via koptelefoons er altijd Engelse vertaling beschikbaar is.

Maandag 5 januari worden de buitenlandse gasten meegenomen naar het wildpark Faan Meintjies. 's Avonds hebben we een braai in de tuin van de pastorie van Fanie Coetzee. Daar zijn ook de meeste deputaten voor het contact met buitenlandse kerken aanwezig.

Vanaf dinsdag 6 januari tot en met woensdag 14 januari wordt de synode gehouden in het auditorium van de GKSA in Potchefstroom. De synode wordt geopend door ds. Fanie Coetzee die in zijn openingspreek vanuit Efeze 4 stilstaat bij het bedroeven van de Heilige Geest.

Vervolgens wordt het moderamen gekozen:
1^e Voorzitter: Dr. D. G. Breed
2^e voorzitter: Ds. S. D. Snyman
1^e Scriba: Ds. H.J.P. de Beer
2^e Scriba's: Dr. D. Lartz en Ds. M.A. Modise
Per regionale synode kunnen 20 predikanten en 20 ouderlingen worden afgevaardigd. Er zijn 7 regionale synodes dus totaal kunnen er 280 afgevaardigden zijn.

Belangrijke agendapunten op de synode

Ik geef de belangrijkste zaken weer die op de synodetafel kwamen. Allereerst is dat de kwestie van **vrouw en ambt**. Al tientallen jaren heeft deze zaak de synode bezig gehouden. Uiteindelijk kwam het in 2009 tot het definitieve besluit om de vrouw toe te laten tot het diakenambt. Dat zorgde voor veel bezwaarschriften op de synode van 2012 waarvan de meesten aanvechten dat de andere ambten niet zijn opengesteld voor de vrouw. De synode van 2012 besloot een commissie opdracht te geven om de synode van 2015 te dienen met een voorstel van behandelen. Deze commissie brengt rapport uit. Hoofdlijn van hun voorstel is om onderscheid te maken tussen wezenlijke zaken, die bijvoorbeeld direct uit de Schrift of de belijdenis te herleiden zijn en niet-wezenlijke zaken. Wanneer het om een wezenlijke zaak gaat, waarbij de synode niet goed tot een besluit kan komen, kan ervoor gekozen worden een speciale synode (met een veel kleinere

afvaardiging) samen te roepen die over deze zaak moet besluiten. Het gaat dus om de formele aanpak van zaken die lastig liggen zoals bijvoorbeeld vrouw en ambt. Dit voorstel wordt na uitvoerige bespreking aanvaard.

Vervolgens moet worden vastgesteld of de zaak van vrouw en ambt wezenlijk is of niet. Na opnieuw uitvoerige bespreking wordt besloten om de zaak als wezenlijk te beschouwen en daarom een speciale synode hiervoor samen te roepen.

Een ander belangrijk punt is **de omkeerstrategie**. Omkeerstrategie betekent dat het teruglopen van het ledental van de kerk en daarmee de invloed in

de samenleving, wordt omgekeerd naar een groei van de kerk. Het gaat dus om het missionair naar buiten treden van de kerk. Al enige tijd vertoonde de GKSA een dalend ledenaantal. Een commissie heeft een rapport opgesteld in opdracht van de synode 2012.

Dit rapport geeft een Bijbelse visie op missionair kerk zijn. Er wordt zelfonderzoek gedaan naar de eigen kerken in het verleden. Want om missionair naar buiten te treden moet je eerst kritisch naar binnen (jezelf) kijken. Zo wordt er benoemd dat er onder de leden soms een oppervlakkige doorleefde kennis is van God. Er is soms sprake van een kerkvisie die te weinig Christocentrisch en Theocentrisch is waardoor de kerk wordt gezien als een sociale groep. Er is soms sprake van verbondsautomatisme en er is soms te weinig oog voor de missionaire roeping van de kerk ook onder predikanten en ouderlingen.

Er worden in het rapport allerlei adviezen gegeven. Zo wil men een speciale feestdag beleggen waarin de Heere wordt geloofd, maar ook verootmoediging plaatsvindt met het gebed of de Heilige Geest in de volle waarheid zal leiden. In bijeenkomsten moeten predikanten zich bezinnen hoe men leiding kan geven in het proces van de omkeerstrategie in hun gemeenten. Ook zullen kerken in verschillende streekbijeenkomsten bezien hoe ze de omkeerstrategie vorm kunnen geven in hun eigen streek. Daar kan het dus concreet worden gemaakt.

Er worden een aantal **liederen besproken**. Sinds enige tijd is het naast de psalmen mogelijk schriftberijmde liederen te zingen die door de synode zijn goedgekeurd (Kerkode GKSA art.69). Er is een deputaatschap in de GKSA waar kerken liederen kunnen indienen met het verzoek ze de synode voor te leggen ter goedkeuring. Dat voorleggen ter goedkeuring gebeurde ook in deze synode. Er worden eveneens bezwaarschriften behandeld tegen liederen die reeds waren vrijgegeven.

De buitenlandse gasten krijgen gelegenheid op woensdag 7 januari de synode toe te spreken. Ik mag zelf het spits afbijten. Ook de kerken in Zuid-Afrika waar men relaties mee heeft, de Nederduitsch Hervormde Kerk, de Nederduitsch Gereformeerde Kerk en de Vrije Gereformeerde Kerk van Zuid-Afrika (Gkv in ZA), spreken de synode toe.

Er dient een instructie van de regionale synode Pretoria om de opleiding aan het **Mukhanyo Theological College** te erkennen en studenten die deze opleiding volledig hebben doorlopen toe te laten tot predikant in de GKSA. Deze opleiding is dichterbij het gebied waar de meeste gekleurde kerken zijn zodat mensen die nu daar in een gemeente dienen makkelijker de opleiding kunnen volgen (kostenaspect). Tevens zou de opleiding beter aansluiten bij de situatie van de gekleurde gemeenten dan de opleiding in Potchefstroom. Er zijn de nodige vragen bij deze instructie. Zo wordt door afgevaardigden gesteld dat, juist om eenheid in de kerk te bewerken, één centrale opleidingsplaats van belang is.

Ieder land heeft zijn eigen zaken. Zo heeft het beleid van de overheid om **grond te onteigenen** een rapport opgeleverd hoe hier Bijbels tegen aangekeken moet worden.

Je merkt dat het in de synode nog lastig is om **tweetalig te vergaderen** met Afrikaans sprekenden en Engels sprekenden. Er werd vergaderd in het Afrikaans terwijl de zwarte broeders via de koptelefoon de Engelse vertaling kregen en zelf Engels spraken in de vergadering. Op enig moment heeft het moderamen met de zwarte broeders overlegd om ze te stimuleren meer te reageren. Een commissie kreeg de opdracht te onderzoeken voor de volgende synode hoe dit verbeterd kan worden.

De synode van de GKSA heeft in 2012 een besluit genomen waarin geconstateerd wordt dat er niet langer sprake is van eenheid met de **synode Soutpansberg**. Daarop kwam er een brief van de synode Soutpansberg waarin zij op dit besluit reageerden en o.a. uitleg vroegen over dit besluit. Ook bleek er een brief binnengekomen te zijn met het verzoek om gesprekken te starten met de synode Soutpansberg. Het gevoel was dat het niet wijs zou zijn om op dit moment de gesprekken aan te gaan. Desalniettemin werd duidelijk gezegd dat er geestelijk mee omgegaan moet worden, de deur naar synode Soutpansberg niet mag worden dichtgedaan en er hopelijk in de toekomst wel de ruimte komt om gesprekken aan te gaan.

Ontmoetingen

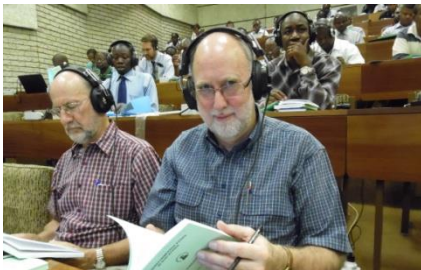
Br Peter Borgdorff, CRCA

Kobongo Kala Malebongo, Kongo

John Rodgers, RCNZ

Leo Douma, CRC Australie

Kwon Kyong Ho, Kosin Church

Ik vermeld hier een aantal van degenen die ik ontmoet heb op deze synode:

Rev. John Rodgers predikant In Auckland, RCNZ

Rev. Leo Douma CRCA (Australie).

Rev. Kwon Kyong Ho predikant/professor van de

Kosin Church, Busan, Zuid-Korea. Hij vertelde dat de naam van zijn kerk gewijzigd is in Kosin Protestant Church in Korea. Zijn vrouw bereidde voor ons een echte Koreaanse maaltijd.

Dr. Brian de Vries, lid van de HRC van Canada, directeur van Mukhanyo Theological College

Rev. Peter Borgdorff CRC (Amerika) en Rev. Kobongo Kala Malebongo (Kongo).

Vele synodeleden van de GKSA hebben wortels in Nederland en komen naar je toe om daarover met je te spreken.

Jacob Mahlangu

Andere ontmoetingen

De tweede zondag 11 januari heb ik de gemeente van Libangeni (vroeger Vaalbank-A) bezocht. Ichthus-Urk steunt via Zending CGK deze gemeente. Nu ik toch in Zuid-Afrika was, was het betrekkelijk eenvoudig om deze gemeente te bezoeken. Deze gemeente behoort tot de synode Soutpansberg. Ik heb de morgendienst bezocht. Het is een gekleurde gemeente. Alleen al de gemeentezang is in zulke gemeenten een belevenis. De plaatselijke predikant, ds. Jacob Mahlangu, ging voor. Een levendige Bijbelgetr

ouwe prediker. Na afloop heb ik in de pastorie het gezin ontmoet: zijn vrouw Meisie, en de kinderen Princess en Prince (beide 13) en Honest (7). Jacob was eerst predikant in de GKSA van Nelspruit. Daarna is hij in 2012 predikant geworden in Libangeni.

Gezin van Jacob Mahlangu

Gemeenteleden van Libangeni

Het is een hartelijke ontmoeting die wordt afgesloten met een maaltijd.

Op maandag 12 januari heb ik samen met Peter Borgdorff een ontmoeting in de North West Universiteit van Vanderbijlpark met de predikanten Chris Rabali (professor aan de North West Universiteit in Vanderbijlpark) en Irson Liphadzi (predikant in Pretoria). Dit gesprek ontstond omdat Peter Borgdorff (CRC in USA) was uitgenodigd om de synode Soutpansberg te bezoeken. Dat was praktisch niet mogelijk en daarom werd hij uitgenodigd op maandag voor dit gesprek. Na een rondleiding door de theologische faculteit hebben we een gesprek met de broeders. De broeders vertellen o.a. dat de synode Soutpansberg zo'n 50 kerken bevat met 27 predikanten. Men is actief om een eigen predikantenopleiding op te zetten, Heidelberg genoemd.

Februari 2015

Ds W N Middelkoop